inim

rago ei m.Nos

mela

um do

n,Nai

Quiseff

m Erdi

udent,u

ndan data

ESVS:

nas, pe

INNOT

præten

603,

1 high

1

int

in

es, rivoloi

20

Diplot

(sim)

inta.

W.

0013

14i-1

四一四

luminatem, & uiuificantem animas nostras: ut illi cum æterno patre, qui ipsum apud se in æternitate glorificat, demus laudem, honore & gloriam, prout par est. & quantum possumus, immo supra uires nostras: quia ipse cum patre, & spiritu sancto unus deus est: quem decet omnis laus, honor & gloria, supra omne tepus et æuū, in omnia seculorum secula. Amen.

CAPVT NONVM.

T præteriens IES V S, uidit hominem cæcum à natiuitate, & interrogauerut eum discipuli eius: Rabbi, quis peccauit: hic aut parêtes eius, ut cæcus nasceretur. Respodit IES V S: Nech hic peccauit, nech parentes eius: sed ut manisestentur opera dei in illo. Me oportet opari opera eius qui misit me, 5

donec dies est. Venit nox, quado nemo potest operari. Quadiu sum in mu
75 do, sux sum mundi. Thoc cum dixisset, expuit in terra, & secit lutu ex spus
to, & siniuit lutu super oculos eius, & dixit ei: Vade, saua in natatoria Siloë,

quod interpretatur missus. Abut ergo & lauit, & uênit uides. Tltaq; uicini et qui uiderant eum prius, quia mendicus erat, dicebăt: Nónne hic est, qui 10 sedebat, & mendicabat! Alii dicebant, quia hic est: alii aute, nequaquă, sed similis est eius. Ille uero dicebat, quia ego sum. Dicebant ergo ei: Quomo do aperti sunt tibi oculi! Respondit: Ille homo qui dicitur IES V s, lutu se: cit, & unxit oculos meos, & dixit mihi: Vade ad natatoria Siloë, & laua. Et

ad pharisæos qui cæcus suerat. Erat aŭt sabbatŭ, quando lutŭ secit IESVS, & aperuit oculos eius. Iterŭ ergo interrogabat eŭ pharisæi, quomodo uidis set. Ille aŭt dixit eis: Lutum mihi posuit super oculos, & laui, & uideo. Dice bat ergo ex pharisæis quida: No est hic homo à deo, qui sabbatŭ no custo dit. Alii aŭt dicebant: Quomodo potest homo peccator hæc signa saceres.

Et schisma erat inter eos. Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis de illo, qui aperuit oculos tuos! Ille auté dixit: Quia propheta est. No crediderut ergo Iudæi de illo, quia cæcus suisset & uidisset, donec uocauerunt parentes eius qui uiderat, & interrogauerunt eos, dicétes: Hic est silius uester, quem uos dicitis quia cæcus natus est! Quomodo ergo nuc uidet! Responderut 25 eis parêtes eius, & dixerut: Scimus qa hic est silius noster, & quia cæcus natus est: quomodo aut nuc uideat nescimus, aut quis eius aperuit oculos nos nescimus. Ipsum interrogate, ætaté habet, ipse de se loquatur. Hæc dixerut parêtes eius, quoniam timebat Iudæos: iam enim cospirauerat Iudæi, utsi quis eu cositeretur esse o HRISTVM, extra synagogá sieret. Propterea pa 30 rentes eius dixerut, quia ætaté habet, ipsum interrogate. CVocauerut ergo

rursum homine qui suerat cæcus, & dixerunt ei: Da gloria deo. Nos scimus quia hic homo, peccator est. Dixit ergo eis ille: Si peccator est, nescio: unu scio, quia cæcus cum essem, modo uideo. Dixerut ergo illi: Quid secit tibi: Quomodo aperuit tibi oculos: Respondit eis: Dixi uobis iam, & audistis: 35

Quid iteru uultis audire! Nuquid & nos uultis discipuli eius fieri! Maledi xerunt ergo ei, & dixerut: Tu discipulus illius sis, nos autem Moysi discipu lisumus. Nos scimus quia Moysi locutus est deus, huc autem nescimus un desit. Respondit ille homo, & dixit eis: In hoc enim mirabile est, quia uos 40 nescitis unde sit: & aperuit meos oculos. Scimus aute quia peccatores deus no audit: sed si quis dei cultor est, & uoluntaté eius facit, hunc exaudit. A se culo non est auditu, quia quis aperuit oculos cæci nati. Nisi esset hicà deo, no poterat facere quicqua. Responderut, & dixerut ei: In peccatis natus es totus, et tu doces nos! Et eiecerut eu foras. T Audiuit IES V s, quia eiecerut 80 45 eu foras, & cu inuenisset eu, dixit ei: Tu credis in filiu dei! Respondit ille, & dixit: Quis est domine, ut credam in eu! Et dixit ei IES V S: Et uidifti eu, & qui loquitur tecum, ipse est. At ille ait: Credo domine. Et procidens adora uiteum. Et dixit ei IES VS: In iudicium ego in hunc mundum ueni, ut qui non uident, uideant: & qui uident, cæci fiant. Et audierunt quidam ex pha 50 riszis qui cum ipso erant, & dixerunt ei: Nunquid & nos caci sumus! Dixit eis IESVS: Si cæci essetis, no haberetis peccatum: nunc uero dicitis quia ui demus, peccatum uestrum manet.

1444433333

景景 是

> Santa por Santa por

ANNOTATIONES BREVES XXXIX.CIRCA LITERAM CAP. IX.

1	præteriens – IESVS	13	Responditille	coniunctio.
2	eius,		* С'еiпер 28	iplum interrogate,
1	* λέγοντες dicentes.		& dixit.	ætatem habet,
3	aut	14	Etabij & laut.	particulæ permutatæ
	an		anextup de C m famerog 28	loquatur,
8	liniuie		Vtautabij & laui	λαλήσει
	देमह्रेशिष	15	uideo.	futurum indic.
	illiuit	,	ἀνείδλεία 30	C C
8	eius,		uisum recepi, 30	,
0	τοῦ τυφλοῦ		præteritum.	άποσυνάγωγος
	cæci	10		Dixitergo eis ille.
8	in natatoria	15	Et dixerunt 33	ฉพระหลุ่งห องี่ยุรหลีของ
0	εις την κολυμεήθεαμ			Moù ei wep.
		40	Dixerunt igitur	Responditergoille
	in pilcina,	15	eum qui cæcus fuerat. τόμποτὶ τυφλόμ	& dixit.
	in lauacro natatorio			
	&infra.		eũ qui dudũ cæcus fue 34	. 0.)
8	Siloë	17	eum * n) & (rat 34	
	τοῦσιλωὰμ &infra.	17	uidislet 36	
10	mendicus		avibresep & infra.	ξλοιλόξκοαρ
	πφλός	18	uideo.	Conviciati funs
	cæcus		6λέπω 3	7 sis,
11	alijaūt-nequacp, sed		Alij – autem	Er .
12	eius,	21	Dicunt - ergo	præsens indic.
	άυτῷ	22	qui 4	1 exaudit.
	ei		őTI	άκούα
12	Ille-uero		quia	audit
E. J				11 4

74

47 domine. Et - procides 49 expharifæis * ταντα 42 poterat 51 uidem9 . Peccatű (hæc 48 dixit-ei postet 43 in peccatis * ov tu 49 audierunt - quidam * oup ergo

COMMENTARIVS IN CAPVT NONVM.

On longè processerat à suis aduersarijs dominus, cu no fortuito, sed diuina ita disponete prouidentia, cui omnia perspecta sunt antech fiant, & rerum exordia atos fines, uidit hominem cæcu à nativitate, super quo inonianan rej

mbhizanbu

supportus i

minist, exp

sidne: in Auentun

1 huaren

riruidens.

man:Quid

amponit det

aboptimus

enmillad

in lala

ikkenuin

malpropert

ministraper c

Main Afr

mandenan

ibacinoco

nasceroo nato

tion & qu

zi Xmendio

hum diceba

isialk ho

wadnegat

Ikan CC

Excos,adm

mini, & do

moudigna

minst 1

in iscuper

bamo (pu

dateoccele

montour

which le

appirate

States, inte dampo

a Entante

nemogle

po talen

wideo, or

m,bx

Da Dio

terrogatur à discipulis suis, ut subdit loannes, dices. Et præteries IE. s v s, uidit homine cæcu à natiuitate. Et interrogauer ut e u discipuli eius: Rabbi, quis " peccauit: hic, an parentes eius, ut cæcus nasceretur: Respodit i Es vs: Necp hicpecca uit, nece parentes eius: sed ut manisestetur opera dei in illo. Me oportet operari opera » eius, qui misit me, donec dies est. Venit nox, quando nemo potest operari. Quandiu » sum in mūdo, lux sum mūdi. E Nisi dominus uideret oculis clemētiæ suæ eos, qui cæ ci sunt, nunquam posset ab eis uideri. Ergo qui cæci sunt, quia uenit ad eos dominus, quia uidet eos, sanatur: non cotrà. Sedebat cæcus secus uia, qua populus transire sos lebat:ut qui trasirent, miserati oculor i psius orbitate, aliquid ipsi ad misera peragene dă ustam porrigeret. Que cum uidissent discipuli, interrogauerut dominum: Rabbi, quis peccauit: hic, an parentes eius, ut cæcus nasceretur: Cum sicinterrogarut domi num: sic eum interrogarut, ut que occulta hominum tam præterita, quam futura nos se crederent. Et probè quidé: uera enim erat hæc eorū fides . Sed de causa cæcitatis à natiuitate, non bene opinab atur, scilicet quod aut peccato suo, aut parent unatus fuif fer cæcus. Proinde dominus fidem eoru probans, sed causam refutans, respondit eist Nech hic, nech paretes eius peccauerūt, ut cæcus nasceretur. Non enim huius rei cau fa est peccatu iplius, aut parentum: sed diuina ordinatio, ut in hoc scilicet diuina uirtu te illuminato, manifestentur opera dei, & aduersarij eius confundantur. Et hæc erant opera patris, supra omnë naturæ potentia, quæ ipse operabatur per filiu. Et hic adeò manifeste à natura captus erat oculis, ut solo transeuntium aspectu, aperte deprehenderetur natura cæcus: quod & discipuli in transitu deprehenderūt, ut ex interrogatio ne sua manisestarunt, dicetes: Quis, id est uter peccauit: hic, an parentes eius, ut cæcus nasceretur? Dixit ergo insuper dominus discipulis: Me oportet operari opera eius, qui misit me. Erat opera patris, sed filius operabatur ea. Oportet (inquit) me operari. At no operatur filius nisi operate patre: adeò opera patris et filif sunt indivisa. Et quid est. Donec dies est:nisi quandiu sum in mundo: Tepus domini quadiu uersabatur su perterram, dies appellatur: quia sol iustitiæ hominibus lucebat, & noctem peccas torum, & tenebras ignorantiæ dei discutiebat: qui cum se occulit mundo, nox peccas ti regnat, & dei ignoratia: in qua quis operabitur bonum: Nemo sanè. Quod innuit, dicens: Venit nox, quando nemo potest operari. Quandiu sum in mundo, sux sum mundi. Quandiu fol uisibilis lucet, sensibilis dies est: cum autem se abscondit, nox.il. lo lucente, homines operibus suis intendunt: ista superueniente, ab operibus absti= nent, nece ultra opera diurna operari possunt. Sic & de sole inuisibili & spirituali dia cendum elt. Sed age, nonne ab eo tempore, quo dominus desijt uisibiliter apparere super terram, nox uenit: Non dico:quia non ea ratione qua uidebatur, sed qua inuis fibilis erat, dicebat: Quandiu fum in mundo, lux fum mudi. Ergo quandiu metibus tidelium lucet, dies est: & ubicuque lucet, dies est: ubi autem non lucet, nox est. Ergo nuc ludæis, Afris, Afranis, & maxima pro parte Europæis, nox est. Et universo penè mudo sedente, & iacente cæco, opus esset ut dominus misericordiæ, trasiens uideret illum, & oculos eius ut cæci nati inungeret: & iteru opera patris, opera fummæ cles mentiæ, & inexcogitabilis bonitatis, suo transitu manifestarentur, ut & in multis tot

E BEEFFEEFFEEFFE

日日

THE

Winds Marie

百百

minima mi

量量

中四四

DESCRIPTION OF THE PROPERTY OF

2 TO 10 TO 1

ME NO

THE REAL PROPERTY.

date:

Sell's

dispo

biling

applain

n nonth an

ak bloke

int jones

Calling .

No. of the latest of the lates

makele

ia. Egyan

feculis incognitarum regionu nationibus sub occasum ad uersionem cacri, & circulu Memerinum habitantibus, quæ nomen CHRIST I audierunt, susceptis etiam episcos pis, nostris temporibus factu est: quæ & in cæco nato manifestata sunt, dicete loanne. " [Hoccum dixillet, expuit in terram, & fecit lutum ex sputo, & liniuit lutum super 75 » oculos eius, & dixit ei: Vade, laua in natatoria Siloë, quod interpretatur missus. Abist ergo & lauit, & uênit uidens. C Dominus expuit in terram: Fecit lutum. Liuit ocu los cæcinati. lullit lauare in natatorio Siloë, quod millum designat. Paruit cæcus. luit & lauit: Et redijt uidens. Quid sputum, nisi ex ore dei peccatorum increpatio : Quid lutum, nisi peccata: Quid oculorum è luto illitio, nisi peccatoru agnitio, quæ ob oculos saluadorum ponit deus: Quid natatorium Siloë, nisi baptismus: Cur Siloë, id est missinisi quia baptismus CHRISTI est, qui à deo patre missus fuit, ut toties testatus est: Ergo lauacrum illud, à domino nome habebat, qui Siloë, id est missus per sacram scripturam dicitur. In lauacro missi à deo, uisus recipitur, quæ est sides, & uera dei co gnitio, qua facile conuincitur infidelitas. Ergo si miseratio IESV, qui nunc negatur, blasphematur, & propemodum lapidatur: trāsiens uideret mundum, spueret, lutum faceret, liniret lutu fuper oculos eius, & omnes iussi iret ad lauacrum missi cœlestis, & lauarentur, uideret in Alia, Africa, Europa quicunquiullis parêrent, & repleretur dei scientia, ut cacus ille natus repente uidit, & ista repletus est. Et stupore tenerentur quicunce ad lauacru no confugientes, in sua persisterent cotumacia: quod accidit scri bis & pharifæis cæco nato illuminato, posteaqua uisum recepit, ut subiugit loanes, di " cens. Cltace uicini & qui uiderant eu prius, quia mendicus erat, dicebat: Nonne hic 76 est, qui sedebat & mendicabat: Alij dicebant, quia hic est. Alij aut, nequaqua; sed simi " liselteius. Ille uero dicebat, quia ego fum. Dicebant ergo ei: Quomodo aperti funt ti » bioculi: Respodit: Ille homo qui dicitur I ESVS, lutum fecit, & unxit oculos meos, & dixitmihi: Vade ad natatoria Siloé, et laua. Et abíj, & laui, et uideo. Et dixerüt ei: Vbi estille: Ait: Nescio. Cum adueniunt qui à deo illuminantur, & uicini & cæteri qui eos uiderunt cæcos, admirantur: quoru quidam id negant, quida fatentur: alij palam prædicant ueritate, & donu dei agnoscunt, & manisestat lucis indultorem: quia ubica terraruid cognitu dignu est, quod ille sit homo IESVS. homo, quia uerè homo factus fit propter homines: & IESVS, id est salvator, & supra homines quidem, quia beavles πος. & modum recuperandi uifus, quo cœlestia percipiūtur, aperiunt: dicētes id eue» nire post lutu divino sputo factu, & ob oculos mentis obversatu, & ablutione in lauas cromilli, sed à deo cœlesti patre missi. Et sic quocs siet, cu illuminati à deo per mundu diuino indultu mittetur: quod figura cæci nati nobis infinuat. nam alij, ab illuminatis sciscitabutur: Vbi est ille illuminator: sensibile cognitionem eius, qui sensibus cogno scino potest, requirentes: quod ipsi exhibere non poterunt. Quod innuitur cũ is qui cæcus natus fuerat, interrogatus: Vbi est ille: respondit: Nescio. Sed quid tunc factu risunt insideles, in typo subdit Ioannes, dicens. CAdducunt eum ad pharisæos, qui 78 cæcus fuerat. Erat autem fabbatum, quando lutu fecit I E S V S, & aperuit oculos eius. Iterüergo interrogabat eum pharifæi, quomodo uidisset. Ille autem dixit eis: Lutum mihi poluit super oculos, & laui & uideo. Dicebant ergo ex pharii æis quidam: Non est hic homo à deo, qui sabbatum non custodit. Alij autem dicebat: Quomodo potest mini significat. Dies domini, est in qua dominus diuina operatur: ut dies hominis in qua humana operatur homo. & ideo quia dominus, deus erat, in suo die operabatur: non opera quidem hominis, sed opera dei:quinimmo nullus illuminat, nisi in suo die, qui labbato figurabatur. Infideles, qui eos quos deus illuminat, adducunt ad pharis

fæos; funt populus inferior, & in minori autoritate constitutus. Pharifæi autem funt

intesplum in ambabet, iple

aless, parente

mmogaueran

inductunt lu

comparentes e

yearn confitere

mm, Quaze

meregatione o

mingo, & ex

unienque exce maia llumia

nimebant par

Ahfus eft

mibde loans

a di diverunt e

imorisille: S

a Dixtrunt ergi

Owwobis iam,

niessen: M

Intelligent for

unkh.Re

makin.8

zidli gais dei c

montan, quia c

piquam.Refo

loccount eur

drim deo. N

identere quo

adearathema

ox quidam ap

Monem ab e

tiffib onbap

acquod hic

kpid coleffun

aux Hacelto

and porter

doms. Nos

Oldename

derhodie

é qui quot fal

Section in

arm, candice

spanning spa

ciores, & duces cæcorum: quanquam etiam iudicandi autoritatem fibi uendicent, uel solis. Miseri, non uident factum hominis, sed factum dei, in sabbato, nam illumi. natio cæci nati, non est opus hominis, sed dei. Quomodo ergo audent appellare ho minem, cuius opus, opus dei est: Certè potius consyderare debuerant, sabbatū diem domini esfe, & in eo opus dei esfe factum. Non ergo homo, sed deus operatus est, aut certè is homo, qui à deo est. Quod etiam opus alij pharisæi uidentes, etsi sectæ cors ruptæ essent, dicere ut illi, non ausi sunt, sed reluctati sunt ex opere ipso, ijs qui tam inique senserant, dicentes: Quomodo potest peccator hæcsigna facere : per quod sentire uidetur id esse impossibile. Et sic schisma, id est dissensio, inter eos subortir est. Et ita fermè fit, quoties deus aliquos illuminat, ut sint etiam exijs, qui contrariæ sunt fectæ, qui non audeant, conscientia reclamante, contra illuminationis gratiam iudi. care:adeò quod fallum est, infirmum est & incostans, ut sibi quoque ipsi aduersetur. At rurlus eum interrogant, qui fuerat cæcus, ut subdit Ioannes, dicens. Dicunt ers go cæco, iterum: Tu quid dicis de illo, quia aperuit oculos tuos: Ille auté dixit: Quia propheta est. Non crediderunt ergo Iudæi de illo, quia cæcus fuisset et uidisset, donec uocauerunt parentes eius qui uiderat, & interrogauerunt eos, dicentes: Hic est filius uester, quem uos dicitis, quia cæcus natus est: Quomodo ergo nunc uidet: Respon derunt eis parentes eius, & dixerunt: Scimus, quia hic est filius noster, & quia cæcus natus est: quomodo autem nunc uideat, nescimus: aut quis eius aperuit oculos, nos nescimus. Ipsum interrogate, ætatem habet, ipse de se loquatur. Hæc dixerunt pare. tes eius, quoniam timebant ludæos. Iam enim conspirauerant ludæi, ut si quis eum confiteretur effe CHRISTVM, extra synagogam fieret: propterea parentes eius dis xerunt, quia ætatem habet, ipsum interrogate. CInterrogant cæcum, Tu quid dicis de illo, quia aperuit tibi oculos tuos: Qui respondit, & ueru quidem respondit, quod ille erat propheta; & is quide, qui in lege expectabatur, utpote de quo scriptum erat Ef4.35. apud Esaiam: Deus ipse ueniet, & saluabit nos. Tüc aperientur oculi cæcorum, & au res surdorum patebunt. Atipsi, quod illuminatus à deo responderat, audire nolebat (quandoquidem ipfi quodammodo credere cogebantur, fi ita fignum factum erat) ut multa alia quæ pauloante negauerant, cum & lapides in eñ iacere uoluerunt. Ideo stimulante ipsos infidelitatis conscientia, credere maluerunt quod non fuillet cæcus natus, donec conuicti teltimonio parentum, non habuerunt quò diffugeret. Accerli uerunt enim parentes eius, quibus dixerunt: Hic est filius uester, quem dicitis cæcum natum elle: quasi dicerent: Si id dicitis, non bene dicitis, nam quomodo nunc uideret, si cæcus natus fuisset? Quo interrogationis modo innuere uolebant, id esse impos sibile: quare si dicerent, eos esse mentituros. Quibus nihilominus uiriliter respondes runt: Scimus quia hic est filius noster, & quia cæcus natus est. Ad hanc secunda pars ticulam audire nolebant: audierunt nihilominus, etsi nolentes. De modo autem subdiderunt quod uerū erat, scilicet, Quomodo autē nunc uideat, nescimus. Quis enim scire possit, quomodo abdita & secreta diuina uirtus operetur in rebus, etiam supra natura captum : Diuina fiquidem uirtutis est operari, nullo nobis comprehensibili modo, ac modus eius operandi lupra omne modum, & ablo; modo est. Bene ergo di xerunt: Quomodo autem nunc uideat, nescimus. At se nosse eum, qui aperuit oculos eius, dissimulauerūt, cū dixerunt: Aut quis eius aperuit oculos, nos nescimus : quança & id scirent, filio & ijs qui uiderant, late rem ipsam diuulgantibus. Et maluerunt para ticulam de aperiente oculos, rencere in fili dicendam, quam referare quod fentirent: sentiebant enim (ceu admodu uerisimile est) quod & multi alij, eum qui aperuit ocus los filn iplorum, CHRIST VMelle, arque Mesiam. Sed de hac re reliquerunt filio dis cendum,

78

STATE OF THE PARTY OF THE PARTY

- XI

distant and

iz dinjo nderholo dinfolio

Reduch

ioneria imperior

No.

cendi,inquientes: Iplum interrogate (ut subaudiatur, quomodo, & quis oculos eius aperuit)ætatem habet,ipse de se loquetur. Vnde intelligitur(etsi euangelista non exa pressit) pharisas, parentes quoque de persona, & persona qualitate interrogasse, ut & filium interrogauerant prius dicentes: Quid dicis de illo, quia aperuit oculos tuos? At ipsi noluerunt super ea re respondere. Et causam subdit euangelista. Hæc (inquit) dixerunt parentes eius, quoniam timebant ludæos: conspirauerant enim lu dai, ut si quis eum confiteretur else CHRISTVM, extra synagogan sieret: propterea parentes dixerunt, Quia ætatem habet, ipfum interrogate. Quid est fieri extra syna gogan: E congregatione & communitate extrudi: quod nos more nostrorum dici= mus, ex ecclesia eijci, & excommunicari. Quodipsi nolebant, id perinde reformi= dantes, atque plerique excommunicationem, etiam iniustam. Sed pauper ille mun do, at deo dives, quia illuminatus, animose & generose pro suo illuminatore decera tans: & quod timebant parentes, paruipendens, ludaicam illam excommunicatios nemincurrit, & factus est αποσυνάγωγος, id est alienus à synagoga. Quod cognosci " tur ex ijs, quæ subdit loannes, dicens, C Vocauerunt ergo rursum hominem qui 79 fuerat cæcus, & dixerunt ei: Da gloríam deo. Nos scimus, quia hic homo, pecca= torest. Dixit ergo eis ille: Si peccator est nescio: unum scio, quia cæcus cum essem, modo uideo. Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi: Quomodo aperuit tibi oculos: Re sponditeis: Dixi uobis iam, & audistis: Quid iterum uultis audire: Nunquid & uos " uultis discipuli eius fieri : Maledixerunt ergo ei, & dixerunt : Tu discipulus illius sis: " nos autem Moyli discipuli sumus. Nos scimus quia Moyli locutus est deus: hunc au-" temnescimus unde sit. Respondit ille homo, & dixit eis: In hoc enim mirabile est, quia uos nescitis unde sit, & aperuit meos oculos. Scimus autem quia peccatores des " us non audit: sed si quis dei cultor est, & uoluntatem eius sacit, hunc exaudit. A ses " culo non est auditum, quia quis aperuit oculos cæci nati. Nisi esfet hic à deo, non pos » teratfacere quicquam. Responderunt, & dixerunt ei: In peccatis natus es totus, & tu " doces nos: Et elecerunt eum foras.

Vocato rurlus eo qui cæcus fuerat, dixerunt phafriæi:Da gloriam deo. Nos scimus, quia hic homo, peccator est. Sed quid est, Da gloriam deos Idem ferè quod, confitere ueritatem. Sic losue septimo, ad Achan qui furtum fecerat de anathemate Hiericho, dixit: Da gloriam domino deo Ifraël, & confitere. Et hic erat quidam apud illos adiurationis modus, ad ueritatem extorquedam. Er quam confessionem ab eo requirebant: Sanè istam, aut quod non fuisset cæcus na tus, aut certe quod no diffiteretur dominu peccatore, ac si dixissent ei: Da gloria deo, & plane contrere, quod hic uir peccator est: quia scimus quod peccator est. Ex qua co fellione, si tale quid cofessus suisset, elicere uolebat, quod cacus natus no fuisset, imò quod nece cæcus. Hæc est gloria, qua ipsum dare deo uolebant, impudetissimum scia licet mendacium: quod pari quoque mendacio, sua autoritate extorquere uolebant. Nos(inquiūt) scimus. Nos pharisai, nos doctores, nos qui iudices sum, scimus quia peccator est. O scelerata mens, & sceleratus animus. O plus cauterio perusta coscie tia. Sed quid ille respondit eis, quem gratia dei illuminauit Si peccator est, nescio. & probè quide, quia quod fallum est, sciri non potest: quale id erat, quod illi qui blasphe mi & mendaces erant, dicebant. Blasphemi quidem, cum dicebant, Hic peccator est: mendaces autem, cum dicebant, Scimus: immo hic & illic mendaces, quia ubig men daces. Et adiecit qui pauloante médicus & cæcus fuerat, mox uero diues, & uidens, & id quidem diuina uirtute & gratia: Vnum scio, quia cæcus cum essem, nuc uideo. In quo beneficium dei agnouit, quod ipsi nolebant, & ueram gloriam deo dedit. Et hac confessione benefici, destruxitid, nimira quod peccator esset, quæ eora erat blas phemia, execrandum ig medacium. Quocirca inopes confilij quid facturi ellent, cum no ualerent aliquid extorquere, quod no ad divinitatem domini, & ad testimonium

ueri Meliæ pertineret; quali deliriū & uertiginem capitis patientes, ad priores means dros reuoluuntur, dicentes iterum ei: Quid fecit tibi: Quomodo aperuit tibi oculos: Qui uidens eorum infaniam, responsione sua eos magis infanire facit, dicens eis: Dis xi uobis iam, & audistis: Quid iterū uultis audire: Nūquid & uos uultis discipuli eius fieri: Qua responsione (quā ille non à se loquebatur, sed ab eo de quo saluator dixit: Cum auté tradent uos, nosite cogitare quomodo, aut quid loquamini. Dabitur enim

fieri: Qua responsione (quaille non a le loquebatur, led ab eo de quo fatutator dixit:

Cum auté tradent uos, nolite cogitare quomodo, aut quid loquamini. Dabitur enim
uobis in illa hora quid loquamini) ita exacerbati fuerunt, ut statim in conuicia & mas
ledicta, ut ipsi putabant, proruperint, & dixerint ei: Tu discipulus illius sis: nos autem
Moysi discipuli sumus. At uero maledicere putabant uiro cui deus benedixerat; &
benedicebant: & sibi benedicere, & maledicebant, nam in Hieremiæ decimoseptis
mo scriptum est: Maledictus homo qui cossidit in homine, & ponit carnem brachium
sum. Et rursum: Benedictus uir qui cossidit in domino, & erit dominus siducia eius.
Hoc autem ei qui illuminatus suerat imprecabantur, & illud, sibi. Et addunt: Nos sci
mus, quia Moysi locutus est deus: hunc autem nescimus unde sit. Dicebant se scire
quod nesciebant: quia deus per angelum Moysi locutus est, non eo quo se scire pus
tabant modo. Et negabant se scire, quod scire debuerant. Sed de ipsis scriptum erat

Hiere. 1. in Hieremia: Negauerunt dominum, & dixerunt, non est ipse. Verum qui cæcus sue rat, respondit eis non ut cæcus, sed ut clare tã mête, quàm corpore uidens, ut qui pos set eos redarguere & docere, dicens: In hoc enim mirabile est, quod uos nescitis unde sit, & aperuit meos oculos, quasi diceret, Factum ipsum quod diuinum est, ostedit un de sit, & ipsum à deo quide esse. Id ergo mirabile, quod uos, cũ doctores populi sitis, id nescitis at dicitis: Peccator est. Nos autem essi populares, scimus quod peccatores deus non audit: sed si quis dei cultor est, & uoluntatem eius facit, hunc exaudit, sicut

Prouer. 15. fcriptum est: Longe est dominus ab impijs, & orationes iustorum exaudiet. Eum au tem qui me sanum fecit, in omnibus audit dominus. Quomodo igitur peccator els set: Caterum, ex hoc à deo esse cognoscite. A seculo, à mundi exordio non est audis tũ, quod quis, quantúcunc iultus & sanctus fuerit, aperuerit oculos cæci nati: hic au= tem aperuit:ergo hic à deo est, et multo quide magis à deo, quam illi qui id à deo non sunt cosecuti. Nisi enim hic esset à deo, no poterat facere quicqua: non poterat meos qui cæcus à natiuitate eram, aperire oculos: & id facere quod universa non potuit nas tura. A deo igitur est, & præ cæteris quidem, ac omniñ maxime à deo. Quæ cum aus dissent pharisei, indignatione & ira rumpentes, dixerunt ei: In peccatis natus es to tus, & tu doces nos: Et eiecerunt eum foras. Ecce quomodo è synagoga eiectus, fas ctus est extra synagogan. Et quod indignabundi exprobrabat ei, quod in peccatis na tus esset totus, imputates peccatis ipsius, quod cæcus natus esset, dominus discipulis suis antequaid illi cogitallent, asservit falsum esse, quado dixit eis: Negs hic peccauit, neque parentes eius, ad hoc scilicet ut cæcus nasceretur: sciebat enim futurum, ut scri bæ & pharifæi id illi obijcerent: in quo etiam le declarabat deum. Et cum inquiunt, Et tu doces nos: subindicant le gratiam dei non intelligere, non enim erat ille, qui do cebat eos, sed spiritus dei, qui loquebatur in ipso. & id, ad hocipsum, ut adduceret eos ad lumen ueritatis: omnia enim uerba CHRIST I, omnia patris, omnia spiritus fan Cri, uerba funt faluare uolentium: nihil enim unquam uolunt, fiue prænuncient, fiue hortentur ac doceant, siue comminentur, nisi saluare: & perditio à nobis ipsis est, & contra eorum uoluntatem: sicut psalmo uigesimonono scribitur: Et salus nostra à so= 10ël.13. lo deo est, dicente domino in loële: Perditio tua est Israel, tantummodo in me auxis

10ël.13. lo deo est, dicente domino in loële: Perditio tua est Israel, tantummodo in me auxis lium tuum. Quæ etiā pharisæis, etsi ἀσεβείς Φθεόμαχοι estent, cotra uoluntate dei acscidebat. Sed & quid postea acciderit uiro à synagoga malignatium eiecto, sed à deo suscepto, subdit loannes, dicens.

« fuscepto, subdit loannes, dicens.

« Audiuit 1 E S V s quia eiecerunt eum foras. Et cu inuenisse eum, dixit ei: Tu credis in silium dei; Respondit ille, & dixit: Quis est dos

mine,

pinha

slicher, d

THE REAL PROPERTY.

MINER

int Acp

idoparêre

innebat, i infeber :

isan,&qu utditilli, t

with the same

Deninusc

I Et contin

animobol

confitenti

elenonlo

magis me

ioeni, ut q radiin bu

adentes il

agaorannia

mattem, or

recolune:

morapiu

in Hou

inita cum

15,8d8

mbrender

Hitenus

lordebehar

de de la companya de

The state of the s

mine, ut credam in eum: Et dixit ei IESVS: Et uidisti eum, & qui loquitur tecum, ipse est. Atille ait: Credo domine. Et procidens adorauiteum. Er dixitei 1 ESVS: In iudia ciumego in hunc mundum ueni, ut qui no uident, uideant: & qui uident, eæci fiant. Etaudierunt quidam ex pharisæis, qui cum ipso erant, & dixerunt ei: Nunquid & nos cæci sumus: Dixit eis IES VS: Si cæci elsetis, non haberetis peccatum: nunc uero dicitis, quia uidemus, peccatum uestrum manet. Deus omnia audit, quia omnia scitantequam sint: sic & CHRIST VS, utpote deus: ets fuerut, qui ei ut homini, quod ut deus sciebat, de uiro illo quem illuminauerat, & qui se strenuum gesserat desensoa rem, nunciauerunt. Et cum inuenisset eum (nisi enim deus nos) quæsua sola est bos nitas (prior inueniat, iplum inuenire no pollumus) multo pfectius, quam prius iplum illuminauit. Ac primum quidem interrogauit eum: Tu credis in filium dei: At ille uo luntati dei parêre paratus, interrogauit: Quis est domine, ut credam in eum: Adhoc enim quærebat, & uerbo & auditu cognoscere, ut posset credere in eu:quia sides est exauditu, sed ex auditu uerbi dei. Audiuit ergo uerbum dei, dicente ipsi domino: Et uidisti eum, & qui loquitur tecum, ipse est. Posse uidere, natura illi negauerat: sed do minus dedit illi, ut ipfum uidere posset. ex quo intelligimus, neminem deum uidere posse, nisi deus ipse dederit. Et cum dicit: Et qui loquitur tecum, ipse est, sciendum est, quod dominus cu ipfo fensibiliter, & cum omnibus, maxime fidelibus, spiritualiter lo quitur. Et continuò hoc audito credidit, & fidei confessionem & opus adiecit, dicens: Credo domine. Et procidens adorauit eum. quod est officium soli deo præstandu, & uere confitentis dei filium esse deum. Cum ergo dominus dixit: Qui loquitur tecum, iple est: non solum mouit illi corporale sensum, sed & mentem & spiritum, reddiditig iplemagis mente uidente, quam corpore. Cui & dixit: In iudicium ego in hunc mun dum ueni, ut qui non uident, uideant: & qui uident, cæci fiant, Sed quid hoc est, nisi, Descendin hunc mundum, ut iudicem, & discernam non uidentes à uidentibus, & non uidentes illuminem: uidentes autem, cæcos relinguam: Non uidentes funt, qui fuamignorantiam agnoscunt, & se ex se, diuina non posse cognoscere fatenturt Via dentes autem, cotrà: qui sua scientia fidentes, se nihil ignorare putant. Hi doctrinam recipere nolunt: illi, uolunt. Hi, iudicant: illi, minime. Hi, ducem nolunt: illi, quærunt. Hi, docere cupiunt: illi, doceri. Hi, cæca ratione currunt: illi, fide. Hi, humano spiritu: illi, diaino. Hi, uidetes cæci: illi, cæci uidentes. Hi, fuperbi: illi, humiles. Et utrofog tans gitpfalmista cum ait: Tu populum humilem faluum facies, & oculos superborūhus Pfal.17. miliabis. Sed & Esaias cap. sexto eosdem notat: Audite audientes, & nolite intellis gere:uidete uidētes,& nolite cognoftere:excæca cor populi huius,& aures eius ag∗ graua. Hactenus de uidetibus, qui cæci remanent. Mox uero de cæcis, qui diuina gra tiauidere debebant in Iudæa, subdit Esaias: Et adhuc in ea decimatio, & conuertetur, & erit in oftensionem sicut terebinthus & sicut quercus, quæ expandit ramos suos, femen fanctum erit, id quod steterit in ea. At pharifæi qui tum aderant, cum audissent uerbadomini, & se uidere reputarent, & nullam habere cæcitatis, diuinorum ig igno rantiæ nubem, dixerunt domino: Nunquid & nos cæci fumus: Acfi apertè faterens tur se uidere, & negaret cæcitatem, & ullam sibi prorsus adhærere ignorantia, quali uerbum domini uerum esse non posset: quia ipsi & uidentes essent, & minime euas furi cæci:quod indicio est, ipsos non intellexisse, neque legem, neque prophetas, nam fiid Elaiæ, quodfupra adductum est, intellexissent, & uerbum quoce domini, uerum esse intellexissent. Proinde respondit eis dominus: Si cæci essetis, non haberetis pecca tum. Sed quid hoc est, nisi: Si uestram, divinor fi arcanor fi cognosceretis & fateremis ni ignorantia, peccatum non haberetis: Quod peccatu: Infidelitatis. Nunc uero illam agnolcere, & fateri non uultis. Eos auté nolle ex hoc costabat, quod & mandata dei, quæiplis dominus annunciabat, ut uidētes, & omnia iudicare ualentes, negabat elle

nto(eno

deixai

tititill

nent Et

ming0

MECH

Moon o

isethibe

100 XX

amam d

Bea.Pa

porden

s lodzi

anobis es

n ludzu:

uno cum

ilegenel

lactus eft

undam

sopera p

in,open

apatre. Chabite ite

atilic.

akatoni

maredia

MOTA

nde.

tinks

咖

Donntur.

gint

-

perbiu

四四十二年 中五

dei mandata. Ideo infidelitatis peccatu (quia se putabant uidere, & no uidebant) ipsis remanebat. Et hæc scientiæ opinio, & temerarij judicij præsumptio, superbia magna eft, quæ dininam non admittit illuminationem: fola enim humilitas eam admittit. Por rò uera de deo fides, magna illuminatio est: at infidelitatis peccatu, quod est privatio illius, magna cæcitas. Et maxime fiunt ac cognoscuntur cæci, cum præsentem lucem negant. Idcirco illi ex præsentia CHRISTI, signorum acsermonum eius, ut ueræ lucis radijs, magis effecti funt & cogniti cæci: & contra, qui cæci erant, & cæcos fe el= se agnoscebant, uidentes. Et ad horum & illorum (ut dictum est prius) discerniculu uenerat in huc mundu, ut qui no uident, uideant: & qui uident, cæci fiant. Ergo nes mo se uidere existimet, nemo humano studio glorietur: sed se non uidentem agnos scat, ut à deo divinam luce, & uisionis beneficium expectet, & in ea luce patrem lumi num glorificet: qui per filiù fuù no uidentes, & humiles illuminat & exaltat: uidentes autem & superbos, cæcos relinquit & humiliat. sed hæc in malam partem humiliauo est, & à deo deiectio: ut uere humilium exaltatio, in bonam. A quibus fummus pas ter cum filio saluatore nostro, & spiritu sancto consolatore, in protunda humilitate Plal. 47. laudatur, & laudabitur in uitæ æternitate. Quia iple est magnus dominus, & laudabi lis nimis quem decet omnis laus, decus, & imperium in omni, & per omnia fecula fe

culorum Amen.

CAPVT

Menamen dico uobis, qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. Qui autem intrat per oftiu, pastor é ouiu. Huic oftiarius aperit, & oues uoce eius audiut: & proprias oues uocat nominatim, & edu cit eas. Et cu proprias oues emiserit, ante eas uadit, & oues 5

DECIMVM.

unt ab eo: quia non nouerunt uocem alienoru. Hoc prouerbiu dixit eis IE= 82 SVS. Illi auté non cognouerut quid loqueretur eis. Dixit ergo eis iterum IES V S: Amen amen dico uobis, quia ego sum ostiu ouiu. Oes quot quot uenerunt, fures sunt & latrones, sed no audierunt eos oues. Ego sum oftiu. 10 Per me si quis introierit, saluabitur, & igredietur & egredietur, & pascua in= ueniet. Fur no uenit, nisi ut furetur & mactet & perdat. Ego ueni, ut uita ha beant, & abundatius habeat. Ego sum pastor bonus. Bonus pastor anima lua dat pro ouibus suis. Mercenarius aut, & qui no est pastor, cuius no sunt oues propriæ, uidet lupu ueniente, & dimittit oues & fugit, & lupus rapit & 15 dispergit oues. Mercenarius aut fugit, quia mercenarius est, & non pertinet ad eum de ouibus. Ego sum pastor bonus, & cognosco meas, & cognoscut me mez. Sicut nouit me pater, & ego agnosco patre, & anima mea pono 83 pro ouibus meis. Et alias oues habeo, que non sunt ex hocouili, & illas

illu fequutur, quia sciunt uoce eius. Alienu autem non sequuntur, sed fugis

oportet me adducere: & uoce mea audient, & fiet unu ouile, & unus pastor. 20 Propterea me diligit pater: quia ego pono anima mea, ut iterum suma ea. Nemo tollit eam à me, sed ego pono ea à meipso. Potestaté habeo ponen= di eam, & potestate habeo iteru sumendi eam: hoc mandatum accepi à pa= 84 tre meo Diffensio iteru facta est inter Iudaos, propter sermones hos. Di= cebans